

Річний звіт
про діяльність Всеукраїнської асоціації кредитних спілок
(червень 2007 року — травень 2008 року)

ЗМІСТ

1. Звернення голови Правління ВАКС Г. Шатирко.....	2
2. Звернення члена Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України - директора Департаменту нагляду за кредитними установами А.Оленчика.....	2
3. Звернення голови Української Кооперативної Ради Канади п. О.Заверухи-Свинтух.....	3
4. Звіт Правління ВАКС.....	4
5. Звіт Ревізійної комісії ВАКС.....	18

Шановні колеги!

Ми раді вітати Вас - усіх, із ким Всеукраїнська асоціація кредитних спілок співпрацювала у 2007 році.

Цей час був далеко не простим, наповненим важливими подіями на насиченій напруженою працею. Та завдяки зусиллям усієї команди досягнуті хороші результати за основними завданнями, які ВАКС ставила перед собою, зокрема з лобіювання та представництва інтересів кредитних спілок, підтримки інституційного розвитку місцевих асоціацій кредитних спілок, координації взаємодії між ними, PR та інформаційно-просвітницької кампанії.

Пропонуємо Вашій увазі звіт про проведену роботу та стратегію нашої діяльності на наступні три роки.

Висловлюємо щирі вдячність нашим стратегічним партнерам та друзям за плідну співпрацю, яка сприяє подальшому розвитку системи кредитної кооперації та кожної кредитної спілки зокрема. Впевнені, що вибраний нами шлях правильний. Запрошуємо всіх пройти його разом з нами.

З повагою,

Г. Шатирко,

голова Правління ВАКС

Шановні колеги!

Дозвольте привітати вас від імені Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України та висловити вдячність за конструктивну і плідну співпрацю протягом року, що минув з часу проведення попередньої щорічної Конференції ВАКС.

За цей рік кредитний рух України зробив черговий еволюційний крок у своєму розвитку. Зростали усі ключові кількісні та якісні показники діяльності кредитних спілок, зміцнювалися їхні позиції на ринку та розвивалася підконтрольна їм інфраструктура, підвищувався загальний професійний та технологічний рівень роботи кредитівок. Разом з тим з'явилися нові виклики, на які кредитні спілки зобов'язані знайти адекватну відповідь. Це і загострення конкурентної боротьби, далеко не завжди добросовісної та чесної з боку конкурентів кредитних спілок, і цілеспрямована кампанія у засобах масової інформації, скерована на дискредитацію кредитних спілок як повноправного та цивілізованого учасника фінансового ринку України, і необхідність забезпечити готовність кредитівок до роботи в умовах макроекономічної нестабільності та суттєвих змін у ринковій кон'юнктурі, і непоодинокі випадки так званого "рейдерства" та іншого роду недружніх дій щодо кредитівок з боку зацікавлених контрагентів різних мастей. Згадані виклики є закономірними проблемами росту, а не критичними загрозами для подальшого розвитку кредитних спілок в нашій країні. Їх треба просто професійно нейтралізувати та створити необхідні інституційні можливості для продовження невпинного руху системи кредитних спілок України до нових ринкових можливостей та заслуженого суспільного визнання. Це пріоритетне завдання для асоціацій кредитних спілок, у тому числі ВАКС у співпраці з мережею місцевих асоціацій.

У зв'язку з цим слід відзначити величезний прогрес ВАКС за рік, що минув, як організації, здатної проводити ефективну лобістську та представницьку діяльність, реалізовувати дієву інформаційну політику, забезпечувати спільно з партнерами належний юридичний захист кредитних спілок та організаційне супроводження діяльності їх місцевих асоціацій. ВАКС здобула вагому репутацію у владній та діловій еліті нашої країни і отримала широке міжнародне визнання. Вперше в історії кредитного руху України ВАКС сформувала цілісне перспективне бачення розвитку системи кредитних спілок України, виклавши його у Стратегії діяльності на 2008-2010 роки.

Тому мені залишається лише щиро привітати усіх членів ВАКС з очевидним успіхом їх професійної організації та побажати не зупинятися на досягнутому і надалі працювати з не меншою цілеспрямованістю та динамікою.

З повагою та надією на подальшу співпрацю,
А. Оленчик,
член Державної комісії з регулювання
ринків фінансових послуг України —
директор Департаменту нагляду за
кредитними установами

УКРАЇНЬСЬКА КООПЕРАТИВНА РАДА КАНАДИ
COUNCIL OF UKRAINIAN CREDIT UNIONS OF CANADA

6-ого травня 2008р

Всеукраїнська Асоціація Кредитних Спілок
Вул. Шутова 9, офіс 102
М. Київ

На руки голови асоціації – пані Галині Шатирко

Дорогі Члени асоціації, достойні колеги кооператори, прийміть наш палкий привіт і вітання з нагоди Вашої шостої конференції від Української Кооперативної Ради Канади.

Вітаємо усіх основоположників, учасників та членів Кредитного Руху України. Всеукраїнська Асоціація Кредитних Спілок являється справжнім лідером і представником кредитового руху з друкованим виданням “Вісник кредитної кооперації”, який надає фахові інформації кредитним спілкам і їх членам. За минулий рік кооперативна система зміцніла і якісно розвинулася. Щиро дякуємо за Вашу співпрацю у відродженні Кредитного Руху в Україні, та за Ваш великий та безкорисний вклад у створенні дуже потрібної системи кредитних спілок. Ваш вклад є признаний і високооцінений.

Кредитова Спілка це багато більше ніж будь яка інша фінансова установа, тому що кооперація це – ВЗАЄМНА ДОПОМОГА МІЖ ЛЮДЬМИ. Тож працюймо разом!

Бажаємо вам зростання, стабільності і процвітання.

З пошаною до всіх Вас,
Українська Кооперативна Рада Канади

Ольга Заверуха Свинтух
Голова

---

145 Evans Avenue, Suite 204, Toronto, ON, M8Z 5X8
Telephone: (416) 323-3495 Fax: (416) 923-7904
Email: CUCUC@sympatico.ca

Звіт Правління Всеукраїнської асоціації кредитних спілок

Триває п'ятий рік діяльності ВАКС, насичений подіями та щедрий на здобутки. Основним завданням звітнього періоду було інституційне становлення асоціації, нарощування членства, сприяння розвитку регіональної мережі обласних асоціацій кредитних спілок, лобіювання та захист інтересів своїх членів, PR, розвиток міжнародних зв'язків та ефективна співпраця з партнерами з метою розбудови системи кредитної кооперації в Україні.

Органи управління та організаційна структура ВАКС у звітньому періоді.

Правління. У звітньому періоді діяло Правління ВАКС, сформоване згідно з новою редакцією Статуту ВАКС та Положенням «Про Правління», затвердженими Конференцією ВАКС 19 травня 2007 року. Відповідно до цих документів члени Правління обираються обласними конференціями кредитних спілок - членів Асоціації, які є членами обласних асоціацій кредитних спілок. Обласна конференція членів ВАКС має право обирати члена Правління ВАКС, якщо на ній були представлені не менше ніж 30% кредитних спілок - членів відповідної обласної асоціації, але не менше ніж 3 кредитні спілки.

Станом на травень 2008 року Правління ВАКС у своєму складі налічує 16 осіб, обраних обласними конференціями кредитних спілок:

Шатирко Галина Григорівна — голова Правління ВАКС, голова Ради Асоціації кредитних спілок Івано-Франківщини та голова Правління кредитної спілки «Станіславська», м. Івано-Франківськ

Гончаренко Владислав Васильович — перший заступник голови Правління ВАКС, голова «Полтавської кооперативної ліги» та голова Правління кредитної спілки «Каса взаємодопомоги», м. Полтава

Безсонова Лариса Анатоліївна — заступник голови Правління ВАКС, голова Правління Асоціації кредитних спілок Запорізької області та голова Правління кредитної спілки «Актив», м. Енергодар

Грінченко Валентина Митрофанівна – секретар Правління ВАКС, голова Правління Чернігівської обласної асоціації кредитних спілок та голова Правління кредитної спілки «Чернігівська», м. Чернігів

Байбара Тетяна Володимирівна — член Правління ВАКС, голова Правління Рівненської асоціації кредитних спілок та голова Правління кредитної спілки «Пріоритет», м. Рівне

Башкатов Олександр Володимирович — член Правління ВАКС, представник Донецької обласної асоціації кредитних спілок, голова Правління кредитної спілки «Азовська кредитна компанія», м. Маріуполь

Білогородський Михайло Ілліч — член Правління ВАКС, заступник голови Ради Одеської обласної асоціації кредитних спілок та голова Спостережної ради кредитної спілки «Морське кредитне товариство», м. Одеса

Волков Анатолій Сергійович — член Правління ВАКС, голова Спостережної Ради Асоціації кредитних спілок Криму та голова Правління кредитної спілки «Кримкредитсоюз», м. Сімферополь

Галонська Марія Павлівна — член Правління ВАКС, голова Правління Тернопільської обласної асоціації кредитних спілок та голова Правління кредитної спілки «Відродження», м. Копичинці

Галушко Ірина Юріївна — член Правління ВАКС, голова Правління Харківської асоціації кредитних спілок та голова Правління кредитної спілки «Україна», м. Харків

Гіщук Сергій Васильович — член Правління ВАКС, голова Правління Асоціації кредитних спілок Хмельницької області та голова Правління «Перша Подільська фермерська кредитна спілка», м. Кам'янець - Подільський

Литвинюк Лариса Леонідівна — член Правління ВАКС, голова Правління Асоціації кредитних спілок Луганщини та голова Правління кредитної спілки «Добробут», м. Стаханів

Мельниченко Геннадій Петрович — член Правління ВАКС, член Правління ліги кредитних спілок Черкащини та голова Правління кредитної спілки «Альянс», м. Черкаси

Сидоровський Володимир Михайлович — член Правління ВАКС, голова Об'єднаної кредитної спілки Львівської асоціації кредитних спілок та голова Правління кредитної спілки «Анісія», м. Львів

Скульська Наталія Олексіївна — член Правління ВАКС, голова Правління Херсонської обласної асоціації кредитних спілок та голова Правління кредитної спілки «КредитСервіс», м. Херсон

Стец Наталія Сергіївна — член Правління ВАКС, заступник голови Правління Асоціації кредитних спілок Миколаївської області та голова Правління кредитної спілки «Кредитний альянс», м. Миколаїв

Протягом звітнього періоду відбулося 12 засідань Правління ВАКС, під час яких було розглянуто близько ста питань.

Ревізійна комісія. Протягом звітнього періоду до її складу входили:

Жулинська Галина Степанівна — голова Ревізійної комісії, голова Правління кредитної спілки «Турбота», м. Київ

Сарапулов Андрій Вікторович — заступник голови Ревізійної комісії, голова Спостережної ради кредитної спілки «Одісей», м. Севастополь

Полозова Лариса Миколаївна — секретар Ревізійної комісії, голова Спостережної ради кредитної спілки «Громада», м. Херсон

Маковський Петро Ількович — член Ревізійної комісії, голова Спостережної ради кредитної спілки «Вигода», м. Стрий

Акімов Дмитро Анатолійович — член Ревізійної комісії, представник кредитної спілки «Капітал», м. Харцизьк

Виконавча дирекція. Оперативне управління діяльністю ВАКС здійснює виконавча дирекція. У 2007 році до її складу входили виконавчий директор та менеджер з організаційної роботи. Рішенням Правління ВАКС від 30 січня 2008 року затверджено зміни до організаційної структури ВАКС, а саме: введено посаду директора з інституційного розвитку (на громадських засадах Н. Ільїна), директора виконавчого (Л.Савельєва) та заступника директора виконавчого з питань регіонального розвитку (О.Волотовський), затверджено та введено в дію з 1 лютого 2008 року новий штатний розпис. Крім зазначених посад до складу виконавчої структури ВАКС входять: головний бухгалтер (Є.Шиманська), відповідальний редактор видання «Вісник кредитної кооперації» (М. Зарицька), PR- менеджер (М. Щипська), юрист (Ю.Широких), економіст з фінансової роботи (О.Соломчак) та офіс-менеджер (Л.Куліш). У своїй роботі виконавча дирекція керується «Положенням про виконавчу дирекцію», затвердженим рішенням Правління ВАКС від 13 березня 2008 року.

Робочі органи ВАКС. Виконання основних статутних завдань ВАКС забезпечують робочі органи ВАКС. В лютому - жовтні 2007 року діяло 5 робочих груп ВАКС — з лобіювання інтересів кредитних спілок, юридичного супроводу та захисту, з фінансового аналізу та оздоровлення, з PR, інформаційно-освітньої кампанії та з аудиту, які склалися з осіб, делегованих місцевими асоціаціями кредитних спілок, та фахівців, котрі працюють у системі кредитної кооперації.

Рішенням Правління ВАКС від 11 жовтня 2007 року тимчасові робочі групи ВАКС були трансформовані в постійнодіючі робочі органи – експертні групи та комітети. Основними завданнями реформування були:

1. Запровадження більш тісної співпраці ВАКС з обласними асоціаціями.
2. Необхідність забезпечення мережі обласних асоціацій кредитних спілок професійними спеціалістами у сфері:

- юридичного супроводу,
- захисту у взаємовідносинах із правоохоронними та фіскальними органами,
- судового представництва,
- фінансової безпеки,
- аналізу фінансового стану та стабілізації,
- зовнішнього та внутрішнього аудиту.

3. Необхідність формування потужної лобістської групи і мережі фахівців з PR та інформаційно-просвітницької діяльності кредитних спілок.

Зазначені робочі органи ВАКС діють відповідно до Регламенту, затвердженого рішенням Правління ВАКС від 13 березня 2008 року. Очолюють їх члени Правління ВАКС. Поточну організацію діяльності робочих органів та організацію взаємодії членів робочих органів ВАКС здійснюють координатори, які обираються Правлінням зі складу членів робочих органів ВАКС.

Перелік керівників та координаторів робочих органів ВАКС (затверджено рішенням Правління ВАКС від 12 грудня 2007 року):

Експертна група з аналізу фінансового стану, фінансового контролю та стабілізації кредитних спілок: голова - О.В. Башкатов, координатор - О.М Соломчак.;

Експертна група з юридичного супроводу та захисту кредитних спілок: голова — Л.А., Безсонова, координатор - Ю.В.Широких;

Комітет з лобіювання та представництва інтересів кредитних спілок: голова - Г.Г. Шатирко, координатор – Н.В.Ільїна;

Комітет зі зв'язків з громадськістю, інформаційно-просвітницької діяльності та кооперативного брендингу: голова - Н.О. Скульська, координатор - М.А.Щипська;

Комітет з питань ринкової політики та сервісної інфраструктури: голова - І.Ю. Галушко, координатор - Головицька А.А.;

Група уповноважених з питань міжнародного співробітництва ВАКС: голова - В.В., Гончаренко, координатор - Н.В.Ільїна;

Координаційний комітет керівників виконавчих структур обласних асоціацій кредитних спілок: Голова - А.С. Волков; координатор - Волотовський О.В.

Протягом січня-квітня 2008 року відбулися перші засідання робочих органів ВАКС, в ході яких на виконання «Стратегії діяльності ВАКС на 2008 - 2010 роки» були розроблені та затверджені плани роботи на поточний рік, визначено першочергові завдання своєї діяльності.

Динаміка росту кількості членів ВАКС та обласних асоціацій кредитних спілок.

Членами ВАКС є кредитні спілки, які дотримуються вимог законодавства, фінансово стабільні та працюють на кооперативних засадах. Відповідно до п. 6.1. нової редакції Статуту ВАКС членами Асоціації мають право бути кредитні спілки, зареєстровані відповідно до чинного законодавства України, внесені до Єдиного державного реєстру фінансових установ та які є членами місцевих (обласних, АРК Крим, м. Києва, Севастополя) асоціацій кредитних спілок. Відповідні зміни були внесені і в «Положення про членство» ВАКС.

Протягом звітнього періоду динамічно зростало членство ВАКС. Станом на 17 травня 2007 року ВАКС об'єднувала 113 кредитних спілок, а на 12 травня 2008 року їхня кількість зросла до 174. Кредитні спілки – члени ВАКС об'єднують майже 910 тисяч членів, або 38% від загальної кількості членів кредитних спілок в Україні. Разом з цим послуги та вплив ВАКС поширюються не лише на індивідуальних членів, а й на всі кредитні спілки, об'єднані в місцеві асоціації, тому фактично ВАКС представляє інтереси близько 320 кредитних спілок, що становить 40 % від загальної кількості кредитних спілок в Україні.

Фінансові результати діяльності ВАКС.

Сумарні активи членів ВАКС на 01.01.2008 року становили 1 665 658 896,00 гривень. Це 32% від загальної кількості активів кредитних спілок в Україні, кредитних спілок – членів ВАКС на зазначену вище дату нараховувалося 155, або 20% від загальної кількості кредитних спілок в Україні.

За період від 1 червня 2007 року до 30 квітня 2008 року кредитними спілками – членами ВАКС було сплачено 147 735,00 гривень членських внесків та 4700,00 гривень вступних внесків

Стратегія діяльності ВАКС на 2008 - 2010 роки.

Розбудова системи кредитної кооперації є плановим послідовним процесом. На виконання п.6 Резолюції V звітньо-виборної Конференції ВАКС від 19 травня 2007 року Правлінням ВАКС розроблена Стратегія діяльності ВАКС на 2008 - 2010 роки, яка була затверджена Рішенням Правління ВАКС від 30 січня 2008 року (додаток 1).

Дана Стратегія є першим повномасштабним стратегічним планом розвитку кредитної кооперації на найближчі три роки. До Стратегії включене положення п. 5 Резолюції V звітньо-виборної Конференції ВАКС від 19 травня 2007 року та поглиблено його зміст. Стратегія містить передумови, що спонукали її створення, окреслює пріоритетні напрями роботи ВАКС на 2008 - 2010 роки, очікувані результати, інструменти їх досягнення та учасників, які забезпечуватимуть виконання Стратегії.

Пріоритетними напрямками роботи ВАКС на 2008 - 2010 роки є: лобіювання та представництво інтересів кредитних спілок; PR, інформаційно-просвітницька кампанія та кооперативний брендинг; вироблення ефективної ринкової стратегії та утворення інфраструктури системи кредитних спілок; міжнародна співпраця, а також побудова трирівневої системи кредитної кооперації України шляхом об'єднання, взаємоузгодження та координації зусиль ВАКС та місцевих асоціацій кредитних спілок. В стратегії розкриваються очікувані результати діяльності по кожному напрямку та інструменти досягнення цих результатів.

На виконання Стратегії діяльності ВАКС був розроблений відповідний План заходів на 2008 рік, який Правлінням затвердило своїм рішенням 13 березня 2008 року.

Співпраця з обласними асоціаціями кредитних спілок.

Основними завданнями ВАКС як асоціації для асоціацій у звітному періоді були: створення сприятливих умов дієвості та ефективності місцевих асоціацій кредитних спілок, чіткий розподіл функцій ВАКС як асоціації зі всеукраїнським статусом і асоціації для місцевих асоціацій кредитних спілок, інституційний розвиток місцевих асоціацій у напрямках організаційної культури, якості та кількості послуг, що надаються членам асоціацій, та практична трансформація ВАКС у асоціацію для асоціацій. Забезпечує виконання цих завдань Координаційний комітет керівників виконавчих структур обласних асоціацій кредитних спілок.

Станом на травень 2008 року в Україні діє 23 місцеві асоціації, з них – 20 обласних, 1 – АР Крим та 2 асоціації міст Києва та Севастополя.

Перші договори про співпрацю ВАКС з місцевими асоціаціями були укладені у вересні-жовтні 2006 року. Вони заклали основи розподілу обов'язків та взаємодії між ними. 11 жовтня 2007 року Правління ВАКС прийняло рішення здійснювати перехід до поглибленого формату співпраці ВАКС з місцевими асоціаціями кредитних спілок, визначивши представницьку, координаційну та координаційну з перерозподілом членських внесків моделі співпраці.

У рамках договору про співпрацю між ВАКС та місцевою асоціацією кредитних спілок за представницькою моделлю (додаток 2) передбачається участь місцевої асоціації у процесах, які здійснюватимуться на користь всієї системи кредитної кооперації України, а саме: лобювання та представництво інтересів кредитних спілок на національному та регіональному рівнях, підтримка інституційного розвитку обласної асоціації і здійснення узгодженої інформаційно-просвітницької політики.

Договір про співпрацю між ВАКС та місцевою асоціацією кредитних спілок за координаційною моделлю (додаток 3) має поглиблений формат, що передбачає впровадження чіткого механізму оперативної взаємодії між виконавчими структурами ВАКС та місцевої асоціації, методичне та інформаційне супроводження діяльності фінансового аналітика, юрисконсульта та аудитора (тимчасового адміністратора), котрі працюють на базі місцевої асоціації, взаємодію у сфері судової практики та практики взаємовідносин із правоохоронними і податковими органами, проведення цільових інформаційних акцій та підтримку взаємодії із засобами масової інформації.

Крім того, передбачається укладання договорів про співпрацю між ВАКС та місцевими асоціаціями кредитних спілок за координаційною моделлю з перерозподілом членських внесків, що сплачуються до ВАКС, на користь місцевої асоціації з метою фінансового забезпечення виконання нею взятих на себе функцій за умови членства в ВАКС не менше ніж 2/3 членів місцевої асоціації. Рішенням Правління ВАКС від 22 квітня 2008 року процент перерозподілу членських внесків визначений на рівні 50%. Здійснювати перерозподіл передбачається шляхом укладання цивільно-правових договорів між ВАКС та спеціалістами місцевих асоціацій кредитних спілок.

Протягом жовтня 2007 року — травня 2008 року між ВАКС та місцевими асоціаціями кредитних спілок було укладено 5 договорів про співпрацю за представницькою моделлю та 15 — за координаційною моделлю, ведеться робота щодо укладання договорів про співпрацю з трьома новоствореними асоціаціями кредитних спілок та запровадження моделі перерозподілу членських внесків.

Організація співробітництва у системі кредитної кооперації України.

Єдина система представництва та захисту інтересів, стабілізаційної підтримки та сервісного супроводження кредитних спілок — членів Всеукраїнської асоціації кредитних спілок та їх місцевих асоціацій базується на співпраці трьох організацій: безпосередньо Всеукраїнської асоціації кредитних спілок як окремої юридичної особи, Об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів» та мережі навчально-консультаційних центрів Обслуговуючого кооперативу «ПРОФ - КОНСАЛТ».

Одним із найважливіших стратегічних партнерів ВАКС із системи кредитної кооперації стала новостворена організація — Об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів» — основним завданням якої є забезпечення фінансової стабільності кредитних спілок — учасників

Об'єднання та захист грошових вкладів їхніх членів. Правління ВАКС своїм рішенням від 14 вересня 2008 року визнало «Програму захисту вкладів» оператором для проведення заходів з моніторингу фінансового стану та фінансового оздоровлення кредитних спілок — членів ВАКС та місцевих асоціацій кредитних спілок. Зокрема, протягом липня-серпня 2007 року в рамках Протоколу про наміри між ВАКС та НАКСУ від 12 липня 2007 року реалізовувався пілотний проект «Моніторинг фінансового стану та оздоровлення кредитних спілок – членів ВАКС та обласних асоціацій», в якому взяли участь 6 місцевих асоціацій та в цілому було залучено 86 кредитних спілок, в тому числі кредитні спілки — прямі члени ВАКС та такі, що не є членами жодних асоціацій. Впровадження проекту дозволило відпрацювати ефективний режим співпраці між місцевими асоціаціями та ВАКС в частині ефективної організації здійснення фінансового аналізу спеціалістами місцевої асоціації. Правління ВАКС прийняло рішення продовжити реалізацію проекту спільно з ОК «Програма захисту вкладів», що забезпечить підтримку інституційного розвитку мережі фінансових аналітиків та антикризових менеджерів на базі місцевих асоціацій кредитних спілок.

Іншим важливим стратегічним партнером ВАКС із системи кредитної кооперації є Обслуговуючий кооператив «ПРОФ-КОНСАЛТ», членами якого є 18 обласних асоціацій. Кооператив має на меті забезпечувати якісне і ефективне навчання та консультаційне обслуговування кредитних спілок. ВАКС спільно з мережею навчально-консультаційних центрів ОК «ПРОФ-КОНСАЛТ» та ОК «Програма захисту вкладів» організували та провели протягом 15–26 жовтня 2007 року 5 круглих столів на базі Луганської, Харківської, Львівської, Херсонської обласних асоціацій кредитних спілок та у м. Київ. Під час зазначених заходів кредитні спілки отримали інформацію про новостворену єдину систему представництва та захисту інтересів, стабілізаційної підтримки та сервісного супроводження кредитних спілок, що є членами Всеукраїнської асоціації кредитних спілок, ознайомилися з планами розвитку системи та з особливостями механізмів її функціонування. У цих круглих столах на запрошення ВАКС взяли участь Член Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг – директор департаменту нагляду за кредитними установами Оленчик А.Я. та керівник Проекту Канадської Кооперативної Асоціації «Канадська програма зміцнення кредитних спілок в Україні» Б. Козій.

Крім того, впродовж 2007 року ВАКС успішно супроводжувала процес ліцензування кредитних спілок – членів ВАКС та місцевих асоціацій. В рамках цієї діяльності була проведена наступна робота:

- 5 регіональних семінарів з питань ліцензування та звітності (м. Тернопіль, Донецьк, Запоріжжя, Харків та Київ – лютий 2007 року). У семінарах взяли участь 450 учасників – представники близько 320 кредитних спілок.
- Розробка зразків внутрішніх положень, договорів, довідок, погодження їх з Держфінпослуг, розміщення на інтернет-сторінці ВАКС.
- Розміщення “Практичних рекомендацій щодо оформлення документів на отримання ліцензії на провадження діяльності кредитних спілок з надання певних видів фінансових послуг” в додатку до першого номера «Вісника кредитної кооперації», який був надісланий в кожен кредитну спілку та розміщений на інтернет-сторінці ВАКС.
- Консультації в телефонному режимі.
- Індивідуальне супроводження: допомога при отриманні ліцензій більше 120 кредитним спілкам – членам ВАКС та ОАКС.

Відповідальними працівниками ВАКС, які займалися супроводженням процесу ліцензування, були Н.Ільїна, З.Палюх та В.Рудий.

У зв'язку із закінченням масового переліцензування кредитних спілок з 1 січня 2008 року консультування та індивідуальне супроводження отримання ліцензій кредитними спілками здійснює ОК «ПРОФ-КОНСАЛТ».

Як потенційних партнерів ВАКС розглядає також інші всеукраїнські асоціації кредитних спілок, а саме: Національну асоціацію кредитних спілок України та Всеукраїнську асоціацію кредитних спілок військовослужбовців та працівників правоохоронних органів. ВАКС вважає допустимою конкуренцію між всеукраїнськими асоціаціями кредитних спілок у питаннях сервісного обслуговування кредитних спілок та здійснення корпоративних проектів зі створення

підконтрольної їм обслуговуючої інфраструктури. У той же час ВАКС вважає об'єктивно необхідною співпрацю та обмін інформацією між всеукраїнськими асоціаціями кредитних спілок у питаннях реалізації загальнонаціональних проектів системного характеру, зокрема, у питаннях лобіювання інтересів кредитних спілок, проведення узгодженої PR- політики, утворення єдиної загальнонаціональної системи гарантування вкладів членів кредитних спілок та інших питаннях, які стосуються інтересів усієї системи кредитних спілок. У зв'язку з цим ВАКС направила до НАКСУ кілька звернень: з ініціативою об'єднати зусилля щодо «протидії чорному піару»; з пропозицією приєднатися до розповсюдження навчального продукту «Плануй майбутнє» і впровадження проекту «Відкрита кредитна спілка» та щодо співпраці у сфері лобіювання інтересів кредитних спілок.

Лобіювання та представництво інтересів кредитних спілок.

Основною метою діяльності ВАКС з лобіювання та представництва інтересів кредитних спілок є створення сприятливих умов діяльності кредитних спілок шляхом прийняття відповідних законодавчих змін; лібералізація нормативно-правових актів Держфінпослуг та інших державних органів у сфері регулювання діяльності кредитних спілок; ефективне представництво та захист інтересів кредитних спілок у взаємовідносинах з правоохоронними та фіскальними органами; налагодження постійних ділових стосунків із стратегічними партнерами в особі інших всеукраїнських асоціацій кредитних спілок, об'єднань кооперативів інших видів, профспілками, іншими зацікавленими недержавними організаціями. Забезпечує виконання цих завдань Комітет з лобіювання та представництва інтересів кредитних спілок.

З цією метою та у рамках виконання своїх статутних завдань протягом звітнього періоду ВАКС уклала низку угод з партнерськими організаціями:

- **10 липня 2007 року** Всеукраїнська асоціація кредитних спілок та Державний комітет з фінансового моніторингу України підписали Меморандум про загальні засади співробітництва у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом (додаток 4). В рамках зазначеного Меморандуму ВАКС має право виступати з ініціативою щодо вдосконалення законодавчої та нормативної бази з питань протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, у сфері фінансових послуг, що надаються кредитними спілками.

- **12 липня 2007 року** Всеукраїнська асоціація кредитних спілок та Національна асоціація кредитних спілок України підписали Протокол про наміри щодо запровадження загальнонаціональної програми підтримання фінансової стабільності та фінансового оздоровлення кредитних спілок (додаток 5). В рамках Протоколу передбачено проведення комплексу заходів, спрямованих на забезпечення фінансової стабільності кредитних спілок – своїх членів, запровадження єдиної системи публічного рейтингу кредитних спілок та створення у майбутньому єдиної загальнонаціональної системи гарантування вкладів членів кредитних спілок.

- **14 вересня 2007 року** з метою об'єднання спільних зусиль у побудові потужної національної системи кредитних спілок між ВАКС, Об'єднанням кредитних спілок «Програма захисту вкладів» та Обслуговуючим кооперативом «ПРОФ-КОНСАЛТ» підписано Угоду про співробітництво щодо утворення єдиної системи представництва та захисту інтересів, стабілізаційної підтримки та сервісного супроводження кредитних спілок, що є членами Всеукраїнської асоціації кредитних спілок (додаток 6). 13 березня 2008 року як повноправна сторона до цієї Угоди приєднався ще один партнер — Міжнародна благодійна організація «Український освітній центр реформ». У рамках Угоди визначено розподіл сфер відповідальності в єдиній системі представництва та захисту інтересів, стабілізаційної підтримки та сервісного супроводження кредитних спілок — членів Всеукраїнської асоціації кредитних спілок.

- **4 грудня 2007 року** між Всеукраїнською асоціацією кредитних спілок, Українською асоціацією інвестиційного бізнесу, Асоціацією «Український кредитно-банківський союз», Лігою страхових організацій України, Національною асоціацією кредитних спілок України, Українською асоціацією адміністраторів пенсійних фондів, Національною асоціацією недержавних пенсійних фондів та адміністраторів НДФ, Всеукраїнською асоціацією ломбардів

підписано Меморандум «Про взаємодію об'єднань учасників фінансового ринку України та координацію зусиль щодо встановлення правил добросовісної реклами фінансових послуг» (додаток 7). Даний Меморандум передбачає співпрацю у сфері вдосконалення законодавчої та нормативної бази з питань запобігання некоректній та недобросовісній рекламі на ринку фінансових послуг; вироблення колективних вимог для рекламування продуктів фінансових ринків для населення; створення умов для запобігання недобросовісній конкуренції шляхом підвищення рівня професійної підготовки журналістів, які висвітлюють питання ринків фінансових послуг.

- **13 березня 2008 року** укладено Угоду про співробітництво між Державною комісією з регулювання фінансових послуг України, Всеукраїнською асоціацією кредитних спілок України, Об'єднанням кредитних спілок «Програма захисту вкладів» та міжнародною благодійною організацією «Український освітній центр реформ» щодо забезпечення узгодженої політики у сфері запровадження належної практики управління, внутрішнього контролю та розкриття інформації у кредитних спілках, а також освітньої діяльності та захисту прав їхніх членів (додаток 8). Ця Угода передбачає тісну співпрацю Сторін з метою імплементації у кредитних спілках України єдиних стандартів управління, внутрішнього контролю, розкриття інформації, захисту прав та підвищення рівня економічної освіченості членів кредитних спілок, вироблених на основі найкращого світового досвіду та вітчизняної практики. Сторони надаватимуть одна одній взаємну підтримку у взаємовідносинах із органами влади, засобами масової інформації, міжнародними партнерами, іншими контрагентами. При здійсненні своєї діяльності Сторони максимально поєднуюватимуть наявні у них організаційні, інформаційні та кадрові ресурси з метою їх раціонального та ефективного використання.

Діяльність ВАКС з лобіювання інтересів кредитних спілок здійснюється з використанням потенціалу цих домовленостей.

ВАКС здійснює постійний моніторинг законопроектів у Верховній Раді України та підзаконних нормативно-правових актів, що видаються центральними органами виконавчої влади, на предмет аналізу норм, що можуть погіршити регулювання діяльності кредитних спілок. Ведеться активна робота щодо вдосконалення чинного законодавства та участь у розробці нового.

Основні досягнення у сфері лобіювання протягом звітного періоду були наступні:

- Протягом другої половини 2007 року ВАКС брала активну участь в опрацюванні проекту Податкового кодексу України з метою недопущення зняття статусу неприбутковості з кредитних спілок та запровадження оподаткування їх діяльності. Позитивним результатом є те, що Кабінет Міністрів України виніс на розгляд Верховної Ради України такий проект Податкового кодексу, в якому існуючий на сьогодні статус-кво щодо неприбутковості та режиму оподаткування діяльності кредитних спілок був повністю збережений. Нині ВАКС спільно з партнерами із системи кредитної кооперації слідкує за проходженням даного законопроекту у ВРУ та за новими законодавчими ініціативами, що висувуються у сфері оподаткування діяльності з надання фінансових послуг Міністерством фінансів України та Державною податковою адміністрацією України.

- ВАКС виступила з пропозицією до Держфінпослуг змінити періодичність проходження обов'язкового навчання відповідальних осіб з фінансового моніторингу кредитної спілки з одного року на три роки та у зв'язку з цим внести необхідні зміни до відповідного нормативно-правового акту Держфінпослуг. Такі зміни за рішенням Держфінпослуг були схвалені і зараз знаходяться на стадії остаточного прийняття та подальшого впровадження у практику діяльності небанківських фінансових установ України, в тому числі і кредитних спілок.

- 15 січня 2008 року представники ВАКС взяли участь у громадському обговоренні Програми діяльності Кабінету Міністрів України: «Український прорив: для людей, а не політиків» і за результатами аналізу проекту зазначеної Програми ВАКС разом з Об'єднанням кредитних спілок «Програма захисту вкладів» направили листа на адресу Голови Верховної Ради України А. Яценюка та Прем'єр-міністра України Ю. Тимошенко з пропозиціями щодо вдосконалення Програми в частині розвитку системи кредитної кооперації України. В подальшому проводилися поточні консультації щодо цього у профільних комітетах Верховної Ради України.

- ВАКС опрацювала План антиінфляційних заходів Кабінету Міністрів України на 2008 рік та вжила ряд превентивних заходів з метою недопущення негативних наслідків для діяльності кредитних спілок у зв'язку з реалізацією п. 39 Плану, який передбачає проведення аналізу діяльності кредитних спілок та вживання заходів з посилення контролю за наданням ними кредитів населенню з одночасним введенням заборони на кредитування в іноземній валюті. Контрагентами ВАКС у цьому питанні були Держфінпослуг, Мінекономіки, Мінфін та Нацбанк.

- ВАКС спільно з ОКС «Програма захисту вкладів» опрацювала питання щодо скасування листів Державної податкової адміністрації № 1589/6/17-0716 від 22 лютого 2006р. та № 11828/6/17-0716, №11730/5/17-0716, № 19456/7/17-0717 від 19 жовтня 2006 р. стосовно накладання штрафних санкцій на кредитні спілки за ненарахування та несплату податку з доходів фізичних осіб з відсотків, які виплачувалися членам кредитної спілки на додаткові пайові внески. Зокрема, було направлено спільний лист до Державної податкової адміністрації з відповідними пропозиціями. Дане питання надалі супроводжується у робочому режимі.

- ВАКС брала активну участь у підготовці урядового законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань діяльності системи кредитної кооперації», яким вносяться комплексні зміни до Законів України “Про кредитні спілки”, “Про банки і банківську діяльність”, Господарського кодексу України, Земельного кодексу України та ряду інших законів. 19 березня 2008 року законопроект був схвалений Кабінетом Міністрів України та 20 березня зареєстрований у Верховній Раді України за номером 2256. На даному етапі ВАКС разом з партнерами беруть участь у консультаціях із профільним комітетом Верховної Ради України щодо подальшого доопрацювання та просування законопроекту.

- ВАКС спільно з ОКС «Програма захисту вкладів» та Всеукраїнською асоціацією ломбардів доклали багато зусиль для скасування Постанови Кабінету Міністрів України № 809 від 6 червня 2007 року щодо віднесення касових ордерів до бланків суворої звітності. Зокрема проводилися необхідні переговори та консультації з Секретаріатом Кабінету Міністрів України, Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, Національним Банком України, Державною податковою адміністрацією України, Міністерством фінансів та Міністерством економіки України. Позитивні наслідки спільних зусиль — 17 квітня 2008 року Постановою Кабінету Міністрів України №381 Постанову КМУ № 809 від 6 червня 2007 року було скасовано.

- ВАКС ініціювала внесення змін у відповідні нормативно-правові акти Держфінпослуг у частині реформування системи періодичного обов'язкового підвищення кваліфікації голів правлінь та головних бухгалтерів кредитних спілок. Зокрема, було запропоновано відмінити обов'язковість проходження навчання у разі повторного складання відповідного кваліфікаційного іспиту. Такі зміни за рішенням Держфінпослуг були схвалені і нині знаходяться на стадії державної реєстрації у Міністерстві юстиції України та подальшого впровадження у практику діяльності небанківських фінансових установ України, у тому числі і кредитних спілок.

- ВАКС спільно із ОКС “Програма захисту вкладів” ініціювала внесення ряду важливих змін у проекти нормативно-правових актів Держфінпослуг, що знаходилися на стадії оприлюднення, зокрема, щодо порядку складання і подання кредитними спілками до Держфінпослуг звітних даних та застосування фінансових нормативів. Дані пропозиції в основному Держфінпослуг були підтримані.

- ВАКС брала активну участь у врегулюванні низки суттєвих методологічних питань, що виникали у взаємовідносинах кредитних спілок та їх місцевих асоціацій з Антимонопольним комітетом України та правоохоронними органами.

Крім того, в рамках Меморандуму про взаєморозуміння та співпрацю, укладеного між Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України та Всеукраїнською асоціацією кредитних спілок 1 лютого 2007 року, представники ВАКС є членами робочих органів, які діють при Держфінпослуг, та до складу яких входять представники центральних органів виконавчої влади, зовнішні експерти та учасники кредитного руху. Цими органами є: Консультативна група з питань аналізу тенденцій розвитку кредитних спілок в Україні, Координаційна рада з питань формування ефективної системи кредитної кооперації в Україні,

Методична рада з питань професійної підготовки та сертифікації керівників та фахівців ринку кооперативного кредитування та Консультаційно-експертна рада.. Активна участь у засіданнях робочих органів дає можливість спільно вирішувати нагальні питання побудови системи кредитної кооперації України та вдосконалювати нормативно-правову базу, що регулює діяльність кредитних спілок.

До того ж на виконання доручення першого віце-прем'єр-міністра України № 1305/1/1-08 від 23.01.2008 року ВАКС делегувала свого представника до Робочої групи щодо опрацювання питання створення загальнодержавної системи гарантування вкладів членів кредитних спілок (лист до Держфінпослуг №29 від 28.01.2008 р). Також ВАКС визначила своїх представників до складу Робочої групи з питань статусу кредитних спілок як неприбуткових організацій та оподаткування в процесі діяльності кредитних спілок, що діє при Держфінпослуг, та до тимчасової робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів і фінансуванню тероризму, яка діє при Державному комітеті з фінансового моніторингу України.

PR та інформаційно-просвітницька діяльність ВАКС.

У сфері PR та інформаційно-просвітницької діяльності перед ВАКС стоїть кілька повномасштабних завдань, серед яких забезпечення всебічної поінформованості кредитних спілок, їх дійсних та потенційних членів щодо подій у сфері кредитно-кооперативного руху, створення інструментів інформаційно-просвітницької кампанії, запровадження та підтримка єдиного національного ринкового бренду кредитних спілок. Забезпечує виконання цих завдань Комітет зі зв'язків з громадськістю, інформаційно-просвітницької діяльності та кооперативного брендингу.

Основними інструментами інформаційно-просвітницької діяльності ВАКС у звітному періоді були інтернет-сторінка ВАКС, спеціалізоване видання «Вісник кредитної кооперації», рубрика «Кредитна кооперація» у фінансово-економічному тижневику «Україна Business» та запровадження загальнонаціональних проєктів ВАКС – «Фінансова просвіта малозабезпеченого населення України» та «Відкрита кредитна спілка».

Сайт ВАКС. Інтернет - сторінка ВАКС містить актуальну інформацію про ВАКС її членів та партнерів. За допомогою свого сайту ВАКС постійно інформує про новини системи кредитної кооперації на національному та регіональному рівні, новин законодавства, що регулює діяльність кредитних спілок. Під час ліцензування інтернет - сторінка використовувалася як електронна бібліотека необхідних документів та методичних рекомендацій. З лютого 2008 року на сайті ВАКС розпочав роботу форум, що дає можливість обговорити в електронному режимі різноманітні теми та отримати консультації фахівців ВАКС.

Рубрика «Кредитна кооперація» у фінансово-економічному тижневику «Україна Business». Іншим інструментом інформаційно-просвітницької діяльності ВАКС є співпраця з фінансово-економічним тижневиком «Україна Business». У лютому 2007 року ВАКС та «Україна Business» уклали Меморандум про взаєморозуміння та співпрацю. ВАКС та місцеві асоціації кредитних спілок мають у газеті спеціалізовану рубрику, присвячену кредитній кооперації в Україні.

Вісник кредитної кооперації. Крім того, у червні 2007 року був створений спеціалізований додаток до тижневику «Україна Business» під назвою «Вісник кредитної кооперації України» (далі «Вісник»). З квітня 2008 року він виходить у світ як самостійне друковане видання. Засновниками «Вісника» виступили ВАКС та ОКС «Програма захисту вкладів», а видавцем – ОК «ПРОФ-КОНСАЛТ». Рішенням Правління ВАКС від 18 червня 2007 року до складу редакційної колегії «Вісника» від Всеукраїнської асоціації кредитних спілок призначено Г.Г.Шатирко, Г.С.Жулинську, Н.В.Ільїну та В.В.Гончаренка.

Від початку заснування «Вісника кредитної кооперації України» і до травня 2008 року вийшло п'ять номерів, які за фінансової підтримки Проєкту Канадської Кооперативної Асоціації «Програма зміцнення кредитних спілок в Україні» розповсюджувалися для всіх кредитних спілок в Україні. Починаючи з шостого номера «Вісник» вирішено перевести на самокупність і в квітні місяці 2008 року на нього оголошено передплату.

Починаючи з першого номера «Вісник» зміг завоювати прихильність читачів та став надзвичайно популярним виданням завдяки своїй змістовності, актуальності тематики та доступності викладення матеріалу. Ознайомитися з попередніми номерами «Вісника» в електронному режимі можна на інтернет-сторінці ВАКС.

Загальнонаціональний проект «Фінансова просвіта малозабезпеченого населення України». Протягом другої половини 2007 року ВАКС спільно з новим партнером – Центром мікрофінансування для Центральної та Східної Європи та СНД (Республіка Польща) за підтримки Уряду Польщі успішно впровадили проект «Фінансова просвіта малозабезпеченого населення України».

У рамках проекту відбулися зустрічі з потенційно зацікавленими партнерами: центральними органами виконавчої влади (Держфінпослуг і Національним Банком України) та громадськими організаціями, які представляють учасників ринків фінансових послуг (Асоціація українських банків, Ліга страхових організацій України) тощо. Завдяки цьому визначилося коло потенційних учасників проекту. З 3 — 7 вересня 2007 року проходив тренінг для тренерів з курсу «Плануй майбутнє», серед учасників якого були і представники кредитних спілок. Після тренінгу кожен з навчених тренерів (23 особи) провів по 2 семінари для малозабезпеченого населення України, в яких взяли участь близько 400 осіб. 5 грудня 2007 року Всеукраїнською асоціацією кредитних спілок була організована та проведена міжнародна конференція «Фінансова просвіта – ключ до добробуту», в якій взяли участь представники іноземних партнерів, державних органів, громадських асоціацій, місцевих асоціацій кредитних спілок.

Таким чином, реалізація Всеукраїнською асоціацією кредитних спілок спільного проекту з Центром мікрофінансування стала першим кроком на шляху фінансової просвіти малозабезпеченого населення України, а кредитним спілкам це дозволило розширити коло споживачів своїх послуг та покращити якість кредитного портфеля. Правління ВАКС визнало реалізацію проекту задовільною та ухвалило рішення продовжити роботу щодо підвищення фінансової грамотності населення України за участю зацікавлених місцевих асоціацій та окремих кредитних спілок у співпраці з ОК «ПРОФ-КОНСАЛТ» та іншими партнерами ВАКС, в тому числі шляхом використання та розповсюдження навчального продукту «Плануй майбутнє». У квітні 2008 року за підтримки канадського проекту «Програма зміцнення кредитних спілок в Україні» ВАКС та ОК «ПРОФ-КОНСАЛТ» провели тренінг для тренерів «Плануй майбутнє», в якому взяли участь 11 представників кредитних спілок та отримали відповідні сертифікати, що дозволяють їм проводити тренінги для споживачів фінансових послуг.

«Відкрита кредитна спілка». 12 грудня 2007 року Правління ВАКС ухвалило рішення спільно з ОК «Програма захисту вкладів» впроваджувати загальнонаціональний проект «Відкрита кредитна спілка», спрямований на встановлення практики періодичного публічного розкриття кредитними спілками базової фінансової інформації про свою діяльність та інформації про склад органів управління і перелік відокремлених підрозділів.

Протидія «чорному піару». Останнім часом ВАКС вимушена активізувати діяльність, спрямовану на протидію «чорному піару» проти кредитних спілок. З цією метою ВАКС постійно здійснює моніторинг інформації, яка висвітлюється в засобах масової інформації на зазначену тематику та здійснює відповідні заходи.

Логотип ВАКС. З метою впровадження кооперативного брендингу серед кредитних спілок – членів ВАКС у лютому 2008 року розроблений та почав застосовуватися логотип ВАКС, який символізує основне призначення ВАКС: єднання, захист, розвиток кредитних спілок.

Міжнародна співпраця.

Основним завданням діяльності Всеукраїнської асоціації кредитних спілок у напрямі міжнародної співпраці є інтеграція ВАКС у світову кредитно-кооперативну спільноту; вивчення та запровадження у діяльності кредитного руху України міжнародних кооперативних принципів та найкращої світової практики відповідно до рекомендацій WOCSSU; поетапна адаптація українського законодавства у сфері регулювання діяльності кредитних спілок до законодавства Європейського Союзу. Забезпечує виконання цих завдань Група уповноважених з питань міжнародного співробітництва.

Протягом звітного періоду ВАКС провадила активну співпрацю з такими іноземними та міжнародними організаціями: Канадське агентство з міжнародного розвитку (CIDA), Канадська кооперативна асоціація (ССА), Українська кооперативна рада Канади, проект ССА «Програма зміцнення кредитних спілок в Україні», Всесвітня рада кредитних спілок (WOCCU), Українська федеральна кредитна спілка (м. Рочестер, США), Українська світова кооперативна рада, Національний фонд захисту кредитно-ощадних установ Угорщини (OTIVA), Асоціація кооперативних банків Німеччини «Райффайзенсоюз», Крайова Кооперативна Ощадно-Кредитна Каса (KSKOK) (Польща), Мікрофінансовий центр для Центральної, Східної Європи та СНД (Польща). Також започатковано співпрацю з професійними об'єднаннями кредитних спілок Великобританії, Ірландії, Румунії та Литви.

Важливим стратегічним партнером ВАКС та місцевих асоціацій є Проект Канадської Кооперативної Асоціації «Програма зміцнення кредитних спілок в Україні» (далі Канадська програма). Основним завданням Канадської програми є зміцнення регіональної та національної інфраструктури кредитної кооперації, що має забезпечити формування стабільної, конкурентоспроможної та ефективної системи кредитних спілок України в цілому. В рамках укладеного в листопаді 2006 року Договору про співпрацю між ВАКС та Канадською програмою більшість заходів ВАКС проводилися завдяки організаційній та фінансовій підтримці Канадської програми. У звітному періоді спеціалісти ВАКС також тісно співпрацювали та в даний час продовжують професійний діалог із залученими Канадською програмою канадськими експертами, а саме: Аланом Курдом (побудова систем фінансової стабілізації кредитних спілок та гарантування вкладів їх членів), Пітером Дж. Готом (корпоративне управління у кредитних спілках) та Вільямом Найтом (захист прав споживачів фінансових послуг).

У вересні 2007 року з метою вивчення провідного досвіду канадської системи кредитної кооперації представники ВАКС взяли участь в навчальному турі до Канади, організованому «Програмою зміцнення кредитних спілок в Україні».

З метою представництва Всеукраїнської асоціації кредитних спілок у міжнародному кредитно-кооперативному середовищі, отримання доступу до провідних технологій роботи кредитних спілок, адаптації законодавства України до міжнародних стандартів, ВАКС налагодила зв'язки з Всесвітньою радою кредитних спілок (WOCCU) та задекларувала намір бути членом у цій організації.

WOCCU є найвпливовішою у світі організацією для кредитних спілок, яка об'єднує загальнодержавні асоціації та їх регіональні об'єднання, прагне допомогти кредитним спілкам дотримуватися високих стандартів якості, демократії та стабільності. Всесвітня рада кредитних спілок доносить ідею фінансової стабільності і безпечності кредитних спілок до урядовців, законотворців, регуляторів, донорів, кредитних спілок та їх членів, інших організацій, займається лобістською діяльністю, спрямованою на підтримку розвитку кредитних спілок та створення сприятливого законодавчого поля. Члени WOCCU — регіональні та національні асоціації кредитних спілок і фінансових кооперативів — представляють 65 країн світу.

У липні 2008 року численна делегація представників ВАКС – членів місцевих асоціацій планує взяти участь у Всесвітній конференції кредитних спілок, що організовується WOCCU у Гонконгу (Китай).

Завдяки сприянню Кооперативної Ощадно-Кредитної Каси (Польща) ВАКС налагодила зв'язок з Європейським Клубом членів Всесвітньої Ради кредитних спілок із центром в Брюсселі. До Європейського клубу належать системи кредитних спілок Польщі, Ірландії, Великобританії, Румунії та Литви. Співпраця з Європейським Клубом дає можливість долучитися до об'єднаних зусиль у формуванні сприятливих та узгоджених законодавчих умов для діяльності кредитних спілок на теренах Європи та провести підготовчу роботу з адаптації законодавства України, яке регулює діяльність кредитних спілок, до європейських стандартів. Представники ВАКС на запрошення Європейського клубу взяли участь у його засіданнях, що відбулися у листопаді 2007 року та травні 2008 року.

У звітному періоді налагоджено постійний діалог та проводяться регулярні консультації з Українською світовою кооперативною радою в особі її голови Богдана Кекіша (Нью-Йорк,

США). В подальшому ВАКС планує розширити формат співпраці з УСКР, яка на сьогодні об'єднує системи кредитних спілок українців США, Канади, Австралії та України.

Працює ВАКС і над встановленням дружніх стосунків з окремими кредитними спілками за межами України. Однією з таких кредитівок є Українська федеральна кредитна спілка (м. Рочестер, США). Керівництво спілки задекларувало готовність надати допомогу в проведенні кількох заходів: встановлення іменних відзнак для заохочення працівників кредитного руху; проведення науково-практичних конференцій для обговорення найактуальніших проблем та шляхів їх вирішення; встановлення стипендій молодим науковцям і студентам та відзначення переможців конкурсів наукових праць; продовження традиції проведення конкурсу «Кредитна спілка очима дітей».

Інші напрями.

Одним із пріоритетних завдань ВАКС є створення системи юридичного супроводу кредитних спілок. Забезпечує виконання цього завдання Експертна група з юридичного супроводу та захисту кредитних спілок. Основними напрямками системи юридичного захисту є:

- узагальнення правозастосувальної практики, в тому числі, узагальнення судової практики та практики взаємовідносин кредитних спілок із правоохоронними і контролюючими органами;
- ведення бази судових прецедентів та типових шаблонів поведінки у взаємовідносинах із правоохоронними і контролюючими органами;
- популяризація правових норм, а також новацій у галузі як офіційного, так і неофіційного тлумачення законодавчих актів;
- моніторинг чинного законодавства;
- підготовка оглядових аналітичних довідок щодо нормативно-правових актів з тематичних питань;
- координація діяльності юристів місцевих асоціацій кредитних спілок;
- сприяння професійному зростанню та підвищенню кваліфікації юристів місцевих асоціацій шляхом проведення навчань, обміну досвідом, методичного та інформаційного супроводження їхньої діяльності;
- розробка проектів типових юридичних документів а також методик і стандартів правової роботи;
- проведення юридичної експертизи нормативно-правових актів, роз'яснень, листів, звернень, приписів рішень, тощо.

Відповідна робота успішно розпочата у звітному періоді і буде продовжуватися надалі відповідно до затверджених планів.

Важливим завданням у звітному періоді також залишалось розгортання мережі фінансових аналітиків обласних асоціацій та налагодження дворівневої системи супроводження кредитних спілок з питань: складання та забезпечення коректності звітності кредитних спілок; аналізу фінансового стану кредитних спілок та виявлення небажаних відхилень і тенденцій у їх фінансовій діяльності; вироблення та реалізації рекомендацій щодо оптимізації фінансової політики кредитних спілок; вироблення та реалізації із залученням Об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів» програм фінансового оздоровлення кредитних спілок. Забезпечує виконання цих завдань Експертна група з аналізу фінансового стану, фінансового контролю та стабілізації кредитних спілок. Відповідна робота успішно розпочата у звітному періоді і буде продовжуватися надалі відповідно до затверджених планів.

Опікується ВАКС і виробленням ефективної ринкової стратегії та утворення інфраструктури системи кредитних спілок. Забезпечує виконання цих завдань Комітет з питань ринкової політики та сервісної інфраструктури. Основними напрямками вироблення ринкової стратегії та утворення інфраструктури системи кредитних спілок визначено:

- здійснення систематичного аналізу макроекономічної ситуації та тенденцій у діяльності фінансового ринку країни з метою виявлення можливостей та ризиків для розвитку кредитних спілок та вироблення оптимальних сценаріїв їх можливої поведінки;
- складання техніко-економічного обґрунтування створення за участю кредитних спілок платіжної системи, включення кредитних спілок поряд з банками у державну схему рефінансування в сфері іпотечного кредитування та запровадження скорингової системи;
- проведення дослідження щодо перспектив створення бюро кредитних історій для кредитних спілок та визначення потреби форм співпраці кредитних спілок з колекторськими компаніями;
- проведення дослідження щодо існуючого програмного забезпечення на ринку кредитних спілок та перспектив створення програмного забезпечення на базі ВАКС;
- створення у співпраці з обслуговуючим кооперативом “ПРОФ. - КОНСАЛТ” та партнерськими вищими навчальними закладами якісної системи навчання та постійного підвищення кваліфікації керівників і персоналу кредитних спілок;
- розробка у співпраці із Об’єднанням кредитних спілок “Програма захисту вкладів” методики акредитації аудиторів та сприяння формуванню їх мережі на базі обласних асоціацій;
- подальше зміцнення та розширення у співпраці та на основі з Об’єднанням кредитних спілок “Програма захисту вкладів” програми підтримання фінансової стабільності та фінансового оздоровлення кредитних спілок, розробка та впровадження заходів з фінансового оздоровлення кредитних спілок;
- запровадження у співпраці із Об’єднанням кредитних спілок “Програма захисту вкладів” та Українською страховою компанією кредитних спілок адаптованих до потреб кредитних спілок страхових програм;
- вивчення питання щодо можливостей залучення у систему кредитних спілок дешевих і довгих ресурсів національного та іноземного походження і утворення необхідної для цього інфраструктури.

Відповідна робота успішно розпочата у звітному періоді і буде продовжуватися надалі відповідно до затверджених планів.

Висновок.

У звітному періоді робота Правління ВАКС здійснювалася відповідно до основних напрямків діяльності та завдань, визначених Резолюцією V Чергової конференції ВАКС від 19 травня 2007 року, яка була виконана в повному обсязі.

_____
Галина Шатирко,
 Голова Правління

_____
Владислав Гончаренко,
 Перший заступник Голови
 Правління

_____
Лариса Безсонова,
 Заступник Голови
 Правління

Звіт Ревізійної комісії Всеукраїнської асоціації кредитних спілок

У звітному періоді Ревізійна комісія ВАКС працювала у складі п'яти осіб: голови – Жулинської Галини Степанівни, заступника голови — Сарапулова Андрія Вікторовича, членів комісії — Маковського Петра Ільковича та Акімова Дмитра Анатолійовича, секретаря — Полозової Лариси Миколаївни.

Головною метою роботи Ревізійної комісії було здійснення внутрішнього фінансово-господарського контролю за діяльністю Асоціації. Предметом нагляду був нагляд за виконанням бюджету Асоціації, проведення внутрішнього аудиту та перевірки стану справ Асоціації у визначеному Ревізійною комісією порядку, або на вимогу Правління; нагляд за відповідністю рішень Правління Асоціації, її працівників та посадових осіб вимогам чинного законодавства, Статуту Асоціації та рішенням Конференції Асоціації.

Ревізійна комісія констатувала, що за звітний період ВАКС досягла вагомих результатів під час реалізації своїх статутних завдань та зобов'язань, взятих у рамках договорів про співпрацю між ВАКС та місцевими асоціаціями кредитних спілок.

Також Ревізійна комісія зазначає, що у звітному періоді рішення Правління ВАКС та виконавчої дирекції ВАКС відповідали вимогам чинного законодавства, Статуту Асоціації та рішенням Конференції Асоціації, а дії виконавчої дирекції не суперечили рішенням Правління, порушень використання коштів ВАКС не виявлено.

Аудиторським висновком підтверджено, що звіт Правління ВАКС за червень 2007 року – травень 2008 року, представлений на VI Черговій конференції ВАКС, містить правдиві відомості. Управління та робота ВАКС за період, що перевірявся, здійснювались відповідно до Статуту та вимог чинного законодавства.

За результатами здійснення нагляду за діяльністю органів управління ВАКС Ревізійна комісія рекомендує продовжити роботу в напрямі трансформації ВАКС у асоціацію асоціацій та здійснювати обов'язки ВАКС як асоціації кредитних спілок з всеукраїнським статусом щодо своїх членів.

Ревізійна комісія пропонує VI Конференції ВАКС роботу Правління та виконавчої дирекції визнати задовільною.

_____
Галина Жулинська
Голова Ревізійної
комісії

_____
Андрій Сарапулов,
Заступник голови Ревізійної
комісії

_____
Лариса Полозова
Секретар Ревізійної
комісії